

Høringsnotat – endringer i postforskriften

Bakgrunn

Ved behandlingen av Prop. 102 L (2018-2019) Endringer i postloven (antall omdelingsdager) vedtok Stortinget en endring i krav i leveringsplikten til antall dager med postomdeling fra fem dager i uken til annenhver ukedag (mandag-fredag). Departementet tar sikte på at endringene trer i kraft 1. juli 2020. Det ble som kompenserende tiltak for redusert postomdeling lagt opp til i Prop. 102 L (2018-2019) å kjøpe avisomdeling i områder uten kommersielt avisbudnett tre faste dager i uken (tirsdag, torsdag og lørdag) i en overgangsperiode på tre år fra endringene i kravet til antall dager med postomdeling trer i kraft.

I Innst. 102 L (2018-2019) mente et flertall at Samferdselsdepartementet bør gis fleksibilitet til å kunne vurdere andre løsninger for hvordan avisdistribusjonen foregår, enn forslaget om avisomdeling tirsdag, torsdag og lørdag. Flertallet understreket at en slik vurdering kunne gjøres dersom Mediebedriftenes Landsforening (MBL) og Landslaget for lokalaviser (LLA) i fellesskap presenterte en alternativ løsning innenfor de økonomiske rammene som fremgår av forslaget, og dersom forslaget kunne realiseres innenfor de tidslinjene som legges til grunn i forslaget.

MBL og LLA presenterte sin felles løsning for departementet i juli 2019. De foreslår der en såkalt motsyklisk distribusjon. Dette vil si at de foreslår at staten skal kjøpe distribusjon fra mandag til og med fredag til de adressene i områder uten kommersielt avisbudnett som Posten ikke går til hver av disse ukedagene. Bransjen mener at dette er mulig å løse innenfor de økonomiske rammene som er lagt til grunn i forslaget om kjøp av tre faste dager.

Samferdselsdepartementet har lyst ut en konkurranse om avisomdeling fra 1. juli 2020 på hverdager og 16. januar 2021 på lørdager. Tilbydere må by på både distribusjon to faste dager som lagt til grunn i Prop. 102 L (2018-2019) og på den såkalte motsykliske distribusjonen. Departementet vurderer at dette er nødvendig for å teste om avisbransjens løsning lar seg realisere innenfor rammene som er lagt til grunn i Prop. 102 L (2018-2019). Fristen for å melde seg på i konkurransen er 8. november og departementet tar sikte på tildeling rundt årsskiftet 2019/2020.

Nødvendige endringer

Endringene i postloven gjør at postforskriften må endres slik at den reflekterer skiftet i leveringsplikten fra distribusjon daglig til annenhver dag, mandag til fredag. Videre må det åpnes for at Samferdselsdepartementet skal kunne iverksette kompenserende tiltak (kjøp av avisdistribusjon) også på hverdager.

Samferdselsdepartementet foreslår å endre §§ 2, 16 og 19 slik at:

- Tilbyders leveringsvilkår omfatter opplysninger om hvordan brukere av posttjenester skaffer seg informasjon om distribusjonsdager.
- Tilbyders plikt til å varsle om endret tilgjengelighet utvides til å omfatte endringer i distribusjonsdager.
- Bestemmelsen om lørdagsdistribusjon endres til å omfatte kjøp av avisdistribusjon også i ukedagene.

Iverksettelse

Samferdselsdepartementet tar sikte på at endringene i postforskriften trer i kraft fra 1. januar 2020, slik at rammeverket er på plass før endringen i leveringsplikten skjer sommeren 2020.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget til endringer i postforskriften vil ikke ha økonomiske og administrative konsekvenser ut over dem som følger av de allerede vedtatte endringen i postloven om endringer i leveringsplikten.

Merknader til de foreslåtte endringene

Merknader til endringer i § 2

Bestemmelsens annet ledd av fått et nytt punkt 6 om at brukerne skal sikres informasjon om hvordan de kan få opplysninger om hvilke dager én eller flere adresser mottar postdistribusjon.

Brukere er i postlovens forstand definert vidt, slik at alle fysiske eller juridiske personer som benytter posttjeneste, enten som avsender eller som mottaker, er omfattet av denne rettigheten.

Bestemmelsen legger ingen føringer på hvordan informasjonen skal gjøres tilgjengelig for brukeren, ut over det som følger av § 2 første ledd.

Merknader til endringer i § 16

Bestemmelsens første ledd er utvidet til også å gjelde endring i distribusjonsdager. Dette innebærer at alle **planlagte** endringer, for eksempel ved omlegging av budruter, skal varsles i god tid. I tilfeller der uforutsette hendelser som for eksempel uvær, ras eller sykdom fører til endring i distribusjonsdager, vil bestemmelsen kunne fravikes. Om endringen er varig, må det informeres om endringen så raskt som mulig.

Merknader til endringer i § 19

Gjeldende § 19 i postforskriften regulerer bare avisdistribusjon på lørdag. Bestemmelsen har derfor fått ny tittel: *Distribusjon av aviser i abonnement til mottakere som ikke har annen avisdistribusjon.*

I første ledd er bestemmelsen endret til å hjemle at departementet skal kunne avtale eller kjøpe distribusjon på en eller flere dager fra mandag til lørdag. Endringen innebærer at hjemmelen utvides til også å omfatte de typer løsninger som kan være kompenserende tiltak i samsvar med Stortingets behandling av Prop. 102 L (2018-2019) Endringer i postloven (antall omdelingsdager).

I bestemmelsens annet ledd er departementets hjemmel til å kunne fastsette vilkår utvidet til også å kunne fastsette distribusjonsdager. Denne endringen åpner for at det kan settes vilkår i samsvar med begge typer distribusjonsløsninger som Stortinget åpnet for i sin behandling av Prop. 102 L (2018-2019) Endringer i postloven (antall omdelingsdager).

Endringer i bestemmelsene

(endringer i *kursiv*)

§ 2 Leveringsvilkår og offentliggjøring

Tilbyderen skal ved utarbeidelse og offentliggjøring av leveringsvilkår for formidling av postsending etter postloven § 22 sørge for at informasjon er oppdatert og oversiktlig. Informasjonen skal offentliggjøres på egnet måte, for eksempel gjennom faste ekspedisjonssteder, landpostruter, innleveringspostkasser og internett.

Leveringsvilkårene skal blant annet inneholde opplysninger om:

1. firmanavn, postadresse, telefonnummer, e-postadresse og eventuell nettadresse
2. tjenestetilbud, herunder opplysninger om frister for innlevering og om fremsendingstid
3. geografisk dekningsområde
4. priser, rabatter og vilkår for rabatter
5. klageadgang og klageordning.
6. *hvordan brukerne får informasjon om hvilke dager én eller flere adresser mottar postdistribusjon*

Tilbyderen skal i tillegg informere brukerne om erstatningsvilkår. Slik informasjon skal minst inneholde opplysninger om:

1. ansvar for tap, skade og forsinkelse av registrert postsending
2. erstatningssatser
3. metode for erstatningsutmåling
4. Reklamasjonsregler

§ 16 Varsling av endringer i tilgjengelighet

Tilbyder med leveringsplikt skal senest to måneder før endringen iverksettes, varsle brukerne om omlegginger av faste ekspedisjonssteder, *endring av distribusjonsdager*, omlegginger av landpostruter og endret plassering av innleveringspostkasser.

Varsling skal skje på hensiktsmessig måte. Varsling kan unnlates dersom omlegging åpenbart innebærer bedret tilgjengelighet for alle brukere

§ 19 *Distribusjon av aviser i abonnement til mottakere som ikke har annen avisdistribusjon*

Departementet skal inngå avtale med eller gjennom enkeltvedtak utpeke en eller flere tilbydere med ansvar for å tilby utlevering av aviser i abonnement *på en eller flere dager fra mandag til lørdag* til mottakere som ikke har annen avisdistribusjon, jf. postloven § 6 og § 7 annet ledd.

Departementet skal avtale eller gjennom enkeltvedtak fastsette vilkår for avisdistribusjon. Slike vilkår kan blant annet gjelde *distribusjonsdager*, frister for innlevering og utlevering av aviser og geografisk oppdeling av leveringsplikten. Departementet kan avtale eller fastsette at leveringsplikten skal gjelde aviser som innleveres til lokale og/eller regionale distribusjonsheter.